

PRAKSISOVERSIGT · MILJØRET

Praksisoversigt over fødevareklager

Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse af Fødevarestyrelsens kontrolafgørelser

Version 2 · Opdateret 27. jun. 2026 · 36 afgørelser · 2018-2026

[Læs online](#)**INTRODUKTION**

Denne praksisoversigt sammenfatter Miljø- og Fødevareklagenævnets (MFKN) afgørelsespraksis vedrørende klager over Fødevarestyrelsens kontrolforanstaltninger: indskærpelser, påbud og forbud rettet mod fødevarevirksomheder. Retsgrundlaget udgøres af fødevareloven § 52 (kontrolforanstaltninger) og § 58 a, stk. 1 (klageadgang til MFKN), lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 17 (afgørelsernes endelighed), autorisationsbekendtgørelsen § 7, stk. 2 (registreringspligt), fødevarekontrolbekendtgørelsen §§ 24-25 (smileyordning og vildledningsforbud) samt EU-fødevareforordningen (178/2002) art. 17, stk. 1, og fødevareinformationsforordningen (1169/2011). Hovedmønsteret i praksis er en konsekvent stadfæstelse af Fødevarestyrelsens indskærpelser baseret på forholdene konstateret på kontroltidspunktet, hvor efterfølgende oprydning, god tro eller ukendskab til reglerne ikke fritager for ansvar.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Forholdene på kontroltidspunktet er afgørende for sanktionsvalget – efterfølgende oprydning, hensigt eller god tro fritager ikke for ansvar.
- 02** Lederen af en fødevarevirksomhed bærer det fulde ansvar for at kende og overholde fødevarelovgivningen, jf. EU-fødevareforordningens art. 17, stk. 1 – ukendskab til reglerne medfører ikke bortfald af sanktion.
- 03** Vildledning bedømmes ud fra en almindeligt oplyst, rimelig opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger – særligt ved herkomstangivelser og produktanprisninger.
- 04** Registreringspligt for fødevarevirksomhed vurderes ud fra graden af organisation og kontinuitet – ikke alene omsætningens størrelse; autorisationsvejledningens beløbsgrænser er blot momenter i en samlet vurdering.
- 05** Bo- og plejetilbud, hvor personalet bærer hovedansvaret for indkøb, tilberedning og servering, er registreringspligtig fødevarevirksomhed – ikke privatsfære.
- 06** Frivillig fødevareinformation skal opfylde de fulde mærkningsregler, herunder kravet om visuel fremhævelse af allergene ingredienser, jf. fødevareinformationsforordningens art. 36 og art. 21.

- 07** Gebyrbelagt opfølgende kontrolbesøg og tab af elitestatus er lovbestemte og obligatoriske konsekvenser af en indskærpelse – ikke selvstændige sanktioner, der kan afvejes konkret.
- 08** Stikprøvebaseret kontrol indebærer, at manglende tidligere bemærkninger ikke udgør en godkendelse af den hidtidige praksis – lighedsprincippet begrænser kun sanktionsudøvelsen ved sammenlignelige faktiske forhold.
- 09** Virksomheder med egen hjemmeside skal aktivt linke til www.findsmiley.dk eller vise de seneste fire kontrolrapporter – hacking eller tekniske problemer fritager ikke for denne pligt.
- 10** En kontrolrapports indhold og formuleringer udgør ikke en forvaltningsretlig afgørelse og kan derfor ikke påklages til nævnet – kun egentlige afgørelser som indskærpelser, påbud og forbud kan påklages.
- 11** En indskærpelse er den mildeste sanktion for en ikke-bagatelagtig overtrædelse – nævnet kan ikke dispensere fra EU-forordningsregler.
- 12** Klagefristen til Miljø- og Fødevareklagenævnet er fire uger fra afgørelsens meddelelse – ferie eller andet fravær berettiger ikke fristoverskridelse.

Lovgrundlaget for fødevarekontrol og klagadgangen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

§ 1

Fødevarekontrollen hviler på et samspil mellem national lovgivning og EU-forordninger. [Fødevareloven § 52, stk. 1](#) giver ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (delegeret til Fødevarestyrelsen) hjemmel til at træffe de afgørelser – herunder meddele påbud og forbud – der anses for nødvendige for at sikre overholdelsen af fødevarelovgivningen. Kontrolforanstaltningerne kan efter [§ 52, stk. 2](#) gennemføres for virksomhedens regning.

Klageadgangen er reguleret i [fødevareloven § 58 a, stk. 1](#), som fastslår, at afgørelser truffet i henhold til loven kan påklages til **Miljø- og Fødevareklagenævnet** (MFKN). Nævnets afgørelser er endelige og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. [lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 17, stk. 1](#). Klagefristen er fire uger fra afgørelsens meddelelse. Nævnet har i [24/08131](#) understreget, at klagefristen håndhæves restriktivt – ferie eller andet fravær berettiger ikke overskridelse.

Nævnet er sammensat efter [MFKN-loven § 8](#), og en lang række fødevaresager afgøres af formanden på nævnets vegne. Nævnet prøver efter [§ 11, stk. 1](#) sagen inden for de af klageren angivne klagepunkter.

På EU-niveau forpligter **EU-fødevareforordningens (178/2002) art. 17, stk. 1**, lederen af en fødevarevirksomhed til at sikre, at kravene i fødevarelovgivningen overholdes i alle led af produktion, tilvirkning og distribution. **Fødevareinformationsforordningen (1169/2011)** regulerer mærkning, herunder vildledningsforbuddet i art. 7 og allergenkravene i art. 21.

Et centralt processuelt aspekt er, at nævnet har afvist at behandle klager over selve **kontrolrapportens indhold** (fx ordvalg om baggrunden for kontrolbesøget), da en kontrolrapport ikke udgør en forvaltningsretlig afgørelse. I [25/00955](#) afviste nævnet en klage over formuleringen "forbrugerhenvendelse", selvom anmelderen var en konkurrent.

LOV

Fødevareloven § 58a, stk. 1

Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 8

Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 11, stk. 1

Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 17, stk. 1

PRAKSIS

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afvisning af klage over indhold og offentliggørelse af kontrolrapport 03.02.2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over Fødevarestyrelsens indskærpelse vedrørende sygdomsanprisninger 27.08.2024

§ 2 Kontroltidspunktet som afgørende vurderingsgrundlag

Et af de mest gennemgående principper i MFKN's praksis er, at det er **forholdene på kontroltidspunktet**, der er afgørende for sanktionsvalget. Efterfølgende oprydning, rettelse af fejl eller god tro ændrer ikke ved, at der forelå en overtrædelse på det tidspunkt, hvor Fødevarestyrelsen foretog kontrollen.

Princippet er gentaget i en lang række afgørelser:

- I [22/05690](#) konstaterede nævnet, at virksomhedens efterfølgende dokumentation for, at kyllingeburgeren ikke indeholdt sennep, ikke kunne bevise forholdene *på kontroltidspunktet*.
- I [23/08205](#) fastholdt nævnet en indskærpelse for vildledende anprisning af "danske kyllinger", selvom teksten havde stået på hjemmesiden i 15 år uden bemærkninger.
- I [24/03070](#) understregede nævnet:

Det er forholdene på kontroltidspunktet, der er afgørende for sanktionen, og [...] efterfølgende rettelser eller tidligere korrekte forhold [ændrer] ikke ved overtrædelsen på kontroltidspunktet. Det er heller ikke en betingelse for sanktionering, at overtrædelsen skyldes forsæt eller ligegyldighed.

- I [25/02561](#) blev en indskærpelse for manglende fremhævelse af allergenet 'sellerifrø' stadfæstet, selvom fejlen blev rettet øjeblikkeligt under tilsynet.

Det er desuden virksomhedens eget ansvar at holde sig ajour med gældende regler. Nævnet har konsekvent afvist argumenter om ukendskab med henvisning til EU-fødevareforordningens art. 17, stk. 1, senest i [24/07496](#) og [19/05029](#).

PRAKSIS

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse i sag om manglende fremhævelse af allergen ingrediens 17.06.2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse til botilbud om manglende registrering som fødevarevirksomhed 27.09.2024

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende vildledende fødevareinformation 02.05.2024

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse i sag om vildledende fødevareinformation 31.10.2023

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende manglende oplysning om allergener i kyllingeburger 01.07.2022

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende manglende fjernelse af elitemærkat 02.10.2019

§ 3 Registreringspligt og bagatelgrænsen for fødevarevirksomhed

En af de hyppigst påklagede afgørelsestyper er indskærpelser for manglende registrering som fødevarevirksomhed. Registreringspligten følger af [autorisationsbekendtgørelsens § 7, stk. 2](#), men detailvirksomheder er kun registreringspligtige, når aktiviteten indebærer **en vis kontinuitet** og **en vis grad af organisation**, jf. [§ 10, stk. 1](#). [Autorisationsvejledningen](#) uddyber begreberne, men er ifølge nævnet alene et fortolkningsbidrag.

Nøglemomenternes indhold i praksis:

Moment	Momenter der trækker mod registreringspligt
Organisation	Dedikerede lokaler, professionelt udstyr, prislister, visitkort, Facebook-side
Kontinuitet	Løbende markedsføring uden tidsmæssig afgrænsning, regelmæssig produktion
Omsætning	Vejledningens beløbsgrænser (50.000 kr./50 %) er kun <i>momenter</i> i helhedsvurderingen
Markedsføring	Annoncer på sociale medier, hjemmeside, visitkort

I [18/01860](#) stadfæstede nævnet en indskærpelse over for en selskabsvirksomhed med 6-8 årlige arrangementer, idet lokalerne var *specifikt indrettet* til at afholde selskaber. I [19/00722](#) fandt nævnet, at en blomsterhandler med kaffe, kager og siddepladser oversteg bagatelgrænsen trods en omsætning under 4.000 kr. årligt. I [21/13507](#) var regelmæssige Facebook-opslag med salg af brød tilstrækkeligt. Senest i [25/03512](#) fastslog nævnet, at tilbud om buffeter, tapas og 5-retters menuer via en Facebook-gruppe – selvom det kun forekom ca. én gang om måneden – oversteg bagatelgrænsen, da der var tale om vedvarende markedsføring med faste priser.

Skoler og personalekantiner: I [26/02850](#) fandt nævnet, at en skoles daglige modtagelse og anretning af buffet til medarbejderne via en ansat medarbejder udgjorde registreringspligtig fødevarevirksomhed – selv uden salg eller erhvervsmæssig aktivitet. Det afgørende var, at aktiviteten indgik som et led i *distribution* af fødevarer efter fødevareforordningens art. 3, nr. 2.

LOV	Autorisationsbekendtgørelsen § 7, stk. 2	Autorisationsbekendtgørelsen § 10, stk. 1
PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse om manglende registrering som fødevarevirksomhed – skolens lærerværelse med daglig buffet	29.04.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse i sag om manglende registrering som fødevarevirksomhed	07.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse om krav om registrering af fødevarevirksomhed	05.01.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse om registrering af fødevarevirksomhed	28.08.2019
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse i sag om manglende registrering af fødevarevirksomhed	13.08.2019

§ 4 Bo- og plejetilbud – grænsen mellem privatsfære og fødevarevirksomhed

Et særligt afgrænsningsspørgsmål opstår for bo- og plejetilbud, hvor beboere modtager mad som del af et samlet tilbud. Nævnet har i en konsistent praksis fastslået, at personalets hovedansvar for madlavning medfører registreringspligt.

I [23/14260](#) og [23/14266](#) stadfæstede nævnet indskærpelser mod to botilbud for unge med autismespektrumforstyrrelser. Selvom beboerne lejlighedsvis deltog i madlavningen, lagde nævnet afgørende vægt på, at:

- Personalet sørger for indkøb af basisvarer
- Botilbuddet modtager delvist tilberedt aftensmad fra et fælleskøkken, som personalet anretter og opvarmer
- Beboernes deltagelse sker kun efter interesse eller opfordring

Nævnet fastslog, at Fødevarestyrelsens praksis – som udtrykt i [autorisationsvejledningen](#) – kun undtager botilbud som privatsfære, når personalet *udelukkende* yder pædagogisk støtte til beboernes *egen* husholdning. Antallet af beboere er ifølge nuværende praksis **ikke længere et afgørende kriterium**.

I [24/07496](#) afviste nævnet desuden et botilbuds argument om, at de havde handlet i god tro baseret på tidligere vejledning fra Fødevarestyrelsen. Nævnet bemærkede, at mangelfuld vejledning som udgangspunkt ikke medfører en afgørelses ugyldighed, og at det påhviler den fødevareansvarlige at holde sig orienteret om gældende regler.

LOV	Autorisationsbekendtgørelsen § 7, stk. 2	Autorisationsbekendtgørelsen § 31
PRAKSIS	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse til botilbud om manglende registrering som fødevarevirksomhed	27.09.2024
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Botilbud skal registreres som fødevarevirksomhed	21.02.2024
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Botilbud skal registreres som fødevarevirksomhed	21.02.2024

§ 5 Vildledende mærkning og herkomstangivelser

Vildledningsforbuddet i **fødevareinformationsforordningen (1169/2011) art. 7, stk. 1, litra a**, er et centralt grundlag for Fødevarestyrelsens indskærpelser. Nævnet bedømmer, om mærkningen er vildledende ud fra perspektivet for en **almindeligt oplyst, rimelig opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger**.

Herkomstangivelser: Nævnet har gentagne gange fastslået, at produktnavne eller markedsføringsudsagn, der antyder et bestemt geografisk ophav, er vildledende, hvis produktets ingredienser ikke stammer derfra:

- I [18/01612](#) fandt nævnet, at "Læsø Hummersuppe" med udsagnet "efter original Læsø opskrift" vildledte om produktets herkomst, da suppen var produceret i Nordjylland – ikke på Læsø. Ligeledes var "Lammefjorden Jordskokkesuppe" vildledende, da kun ca. 5 % af jordskokkerne stammede fra Lammefjorden.
- I [23/08205](#) blev anprisningen "danske kyllinger" på en virksomheds hjemmeside fundet vildledende, idet virksomheden også solgte kyllingeprodukter fra Kina og Thailand.

Ingrediensangivelser: Vildledning kan også foreligge ved uoverensstemmelse mellem ingrediensangivelserne og det faktiske indhold. I [24/03070](#) var bland-selv-slik fejlagtigt mærket med carmin, der ikke var til stede, mens andre produkter manglede angivelse af carmin.

Flagmærkning: Et mere nuanceret spørgsmål vedrører brug af nationale flag. I [24/07192](#) ophævede nævnet en indskærpelse om flæskesvær med dansk flag, idet flaget angav *færdigvarens* – ikke ingrediensernes

– oprindelsesland. Nævnet fastholdt denne fortolkning på trods af to genoptagelsesansøgninger fra Fødevarestyrelsen.

For vildledende markedsføring i bredere forstand henvises til </praksisoversigt/vildledende-markedsfoering>.

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afslag på genoptagelse af sag vedrørende indskærpelse om vildledning af fødevaremærkning	23.05.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende vildledende fødevareinformation	02.05.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse i sag om vildledende fødevareinformation	31.10.2023
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af forbud og påbud om mærkning af fødevarer i Frederikshavn Kommune	02.02.2021

§ 6 Allergeninformation og krav om visuel fremhævelse

Korrekt allergeninformation er et kerneområde i fødevarekontrollen. Allergene ingredienser skal efter **fødevareinformationsforordningens art. 21, stk. 1, litra b**, fremhæves visuelt i ingredienslisten (fx med fed skrift), og ved uemballerede fødevarer skal informationen kunne fås ved mundtlig henvendelse.

Nævnet har udvidet dette krav til også at gælde **frivillig** fødevareinformation. Når en virksomhed frivilligt vælger at mærke sine produkter, skal mærkningen leve op til samtlige krav i **art. 36**, herunder kravet om allergenfremhævelse. I [18/01741](#) fastslog nævnet dette princip i en sag om ompakket ost og chips, hvor allergenet mælk ikke var fremhævet.

IT-nedbrud og QR-koder: I [18/02647](#) afviste nævnet en virksomheds argument om, at manglende allergenoplysninger skyldtes et IT-nedbrud. Nævnet fastslog:

Det er virksomhedens ansvar at sikre, at oplysninger om allergene ingredienser altid kan fås ved forespørgsel.

QR-koder blev heller ikke anset som tilstrækkelige, da det ikke kan forventes, at alle kunder besidder en smartphone.

Sårbare forbrugere: I [25/02561](#) skærpede nævnet sin vurdering, da produkterne (tomatsuppe) var beregnet til sårbare forbrugere (sygehuspatienter). Manglende fremhævelse af 'sellerifrø' – mens andre allergener var korrekt fremhævet – skabte en risiko for, at forbrugeren ville fokusere på de fremhævede allergener og overse det ufremhævede.

Mundtlig allergenoplysning: I [22/05690](#) stadfæstede nævnet en indskærpelse, da personalet mundtligt oplyste, at en kyllingeburger *ikke* indeholdt sennep, selvom den rent faktisk gjorde. Nævnet understregede, at kravet om, at personalet *skal kunne redegøre* for allergener, er implicit i mærkningsreglerne – ellers ville skiltningen med "spørg personalet" være indholdsløs.

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse i sag om manglende fremhævelse af allergen ingrediens	17.06.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende manglende oplysning om allergener i kyllingeburger	01.07.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende oplysning om allergene ingredienser	01.05.2020

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Delvis stadfæstelse i sag om indskærpelse vedrørende mærkning i Nordfyns Kommune 04.05.2018

§ 7 Sundhedsanprisninger og kosttilskudsmærkning

Markedsføring af kosttilskud med sundhedsanprisninger er reguleret af **anprisningsforordningen (1924/2006)**. Nævnets praksis viser en nuanceret sondring mellem godkendte, uspecifikke og forbudte anprisninger.

Uspecifikke sundhedsanprisninger skal ledsages af en beslægtet specifik sundhedsanprisning fra de godkendte lister, jf. art. 10, stk. 3. I [24/07462](#) stadfæstede nævnet en indskærpelse mod et kosttilskudsprodukt mærket "Temporary hair loss, Stress, diet, post-pregnancy", da udsagnet antydede en gavnlig virkning uden at specificere hvilken.

I [22/04475](#) nåede nævnet derimod et delt resultat: udsagnet "verdens mest undersøgte mælkesyrebakteriestammer" var *ikke* en sundhedsanprisning (da det ikke indikerede en sammenhæng med sundhed), men var *uklart og forvirrende* som frivillig fødevareinformation i strid med art. 36, stk. 2.

Kosttilskudsbekendtgørelsens § 11 forbyder at antyde, at en afbalanceret og varieret kost generelt ikke kan give tilstrækkelige mængder næringsstoffer. I [18/01744](#) fandt nævnet udsagn om, at "9 ud af 10 kvinder under 50 år får for lidt jern igennem kosten", i strid med denne bestemmelse.

Sygdomsanprisninger er helt forbudt, jf. art. 7, stk. 3, i fødevareinformationsforordningen. I [24/08131](#) afviste nævnet en klage over for sen indgivelse, men sagen illustrerer, at selv et domænenavn kan udgøre en forbudt sygdomsanprisning.

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende uspecifik sundhedsanprisning på kosttilskud	05.12.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over Fødevarestyrelsens indskærpelse vedrørende sygdomsanprisninger	27.08.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afgørelse om markedsføring af kosttilskud: Fortolkning af sundhedsanprisninger og vildledning	31.08.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om markedsføring af produktet [F1] – sundhedsanprisninger	27.05.2021
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende markedsføring af kosttilskud	13.07.2018

§ 8 Smileyordningen: Findsmiley-pligten og vildledning om kontrolresultater

Fødevarevirksomheder med hjemmesider er efter **fødevarekontrolbekendtgørelsens § 24, stk. 1** forpligtet til på et let synligt sted at linke til virksomhedens side på www.findsmiley.dk eller alternativt vise de seneste fire kontrolrapporter. Det er endvidere forbudt at vildlede forbrugerne om kontrolresultaterne, jf. [§ 25](#) og [§ 23](#).

Findsmiley-linket: Nævnet har konsekvent stadfæstet indskærpelser for manglende link:

- I [24/01711](#) afviste nævnet argumentet om hacking: det er virksomhedens ansvar at sikre et fungerende link.
-

I [24/09484](#) stadfæstede nævnet en indskærpelse mod en virksomhed, hvis hjemmeside kun var på engelsk og administreret fra Frankrig – linkkravet gælder alle virksomheder registreret under dansk fødevarelovgivning.

Udgåede elitesmiley-mærker: Siden elitestatusordningen ophørte pr. 1. januar 2022, har nævnet i flere sager stadfæstet indskærpelser for fortsat brug af det udgåede symbol:

- I [24/02630](#) fastslog nævnet, at fortsat anvendelse af elitesymbolet i markedsføringen vildleder forbrugerne. Ukendskab til symbolets ophør fritager ikke.
- I [24/04501](#) understregede nævnet, at stikprøvebaseret kontrol indebærer, at *manglende tidligere bemærkninger ikke udgør en godkendelse*. Fødevarestyrelsen er ikke afskåret fra at sanktionere, blot fordi et forhold ikke er kontrolleret tidligere.
- Allerede i [19/05029](#) fastslog nævnet, at elitemærkater skal fjernes *omgående* ved bortfald af elitestatus, og at forglemmelse ikke er en undskyldning.

LOV

Fødevarekontrolbekendtgørelsen § 23

Fødevarekontrolbekendtgørelsen § 24, stk. 1

Fødevarekontrolbekendtgørelsen § 25

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse om manglende link til www.findsmiley.dk	27.01.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende vildledning om kontrolresultater via brug af elitesmiley	06.06.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende vildledning om kontrolresultater via brug af elitesmiley	08.05.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende manglende link til Findsmiley.dk	18.03.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende manglende fjernelse af elitemærkat	02.10.2019

§ 9 Hygiejne, egenkontrol og sporbarhed

Fødevarestyrelsens kontrol med hygiejne, egenkontrol og sporbarhed udgør en væsentlig del af den samlede kontrolindsats.

Hygiejne og temperaturkontrol: I [18/01449](#) stadfæstede nævnet en indskærpelse for afbrydelse af kølekæden, da kebabkød havde temperaturer på 10,8-11,1 °C. I [20/9112](#) blev tre indskærpelser for henholdsvis hygiejnisk indretning (åbne toiletddøre mod fødevarelokaler), rengøring af udstyr (belægninger på pålægsmaskine) og manglende egenkontroldokumentation stadfæstet. Klagerens argument om, at Fødevarestyrelsen ikke tidligere havde haft bemærkninger, blev afvist.

Egenkontrol og risikoanalyse: I [20/14697](#) stadfæstede nævnet en indskærpelse for manglende skriftlig risikoanalyse efter hygiejneforordningens art. 5, stk. 1. Klagerens argument om at befinde sig i "lav-risiko-gruppen" og have indført egne foranstaltninger blev ikke tillagt vægt.

Sporbarhed: EU-fødevareforordningens art. 18, stk. 2, kræver, at virksomheder kan identificere, hvorfra de har fået leveret en fødevarer. I [23/12952](#) fandt nævnet, at følgesedler uden adresseoplysninger på leverandøren ikke opfyldte kravet – inddragelse af EU-Kommissionens vejledning (2010, kap. III, pkt. 3.1) bekræftede, at adresseoplysninger er obligatoriske.

Omvendt ophævede nævnet i [20/03224](#) en indskærpelse, fordi Fødevarestyrelsen havde henført den til den forkerte bestemmelse: virksomheden var sanktioneret for manglende *fremadrettet* sporbarhed (art. 18, stk. 3), men forholdet vedrørte reelt modtagerens pligt til *bagudrettet* sporbarhed (art. 18, stk. 2). Sagen illustrerer nævnets krav til korrekt hjemmel.

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende mangelfuld sporbarhedsdokumentation	30.11.2023
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende manglende risikoanalyse	08.04.2021
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelser vedrørende hygiejnisk indretning og rengøring af udstyr	22.01.2021
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af indskærpelse i sag om sporbarhedsdokumentation	28.05.2020
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende afbrydelse af kølekæde	24.09.2019

Indskærpelsens konsekvenser: gebyrbelagt kontrol og proportionalitetsvurdering

§ 10

En indskærpelse er den mildeste sanktion i Fødevarestyrelsens sanktionshierarki (indskærpelse → påbud → forbud → tilbagekaldelse af autorisation/registrering). Indskærpelsen medfører imidlertid automatisk to konsekvenser, som virksomhederne ofte oplever som byrdefulde:

1. **Gebyrbelagt opfølgende kontrolbesøg**, jf. [fødevarekontrolbekendtgørelsens § 1, stk. 6](#)
2. **Tab af elitestatus** (historisk; ordningen ophørt pr. 1. januar 2022)

Nævnet har konsekvent fastslået, at disse konsekvenser er **lovbestemte og obligatoriske** – de er ikke selvstændige sanktioner, som nævnet kan tilsidesætte ud fra en proportionalitetsbetragtning:

- I [18/01741](#) afviste nævnet argumentet om, at det var uproportionalt at miste elitesmileyen og betale for opfølgning: disse konsekvenser er "direkte lovbestemte følger af en konstateret overtrædelse".
- I [22/04475](#) fastslog nævnet, at de gebyrbelagte kontrolbesøg var proportionale, da de er en lovbestemt konsekvens.

Nævnet har heller ikke kompetence til at **dispensere** fra EU-forordningsregler. I [24/03070](#) understregede nævnet, at hverken Fødevarestyrelsen eller nævnet har bemyndigelse til at dispensere fra fødevareinformationsforordningens vildledningsforbud.

Lighedsprincippet er kun en begrænset skranke. I [23/08205](#) afviste nævnet, at det var udtryk for forskelsbehandling, at én filial fik en indskærpelse, mens andre filialer ikke gjorde – de konstaterede forhold i de andre filialer var simpelthen ikke sammenlignelige, da der ikke var konstateret salg af udenlandske kyllinger.

I sjældne tilfælde kan nævnet dog **ændre indskærpelsens ordlyd** – fx for at fjerne elementer, der ikke er tilstrækkeligt dokumenteret. I [18/01741](#) fjernede nævnet kravet om ingrediensangivelse i faldende vægtmæssig rækkefølge, da dette ikke gælder for fødevarer pakket med henblik på direkte salg.

LOV

[Fødevarekontrolbekendtgørelsen § 1, stk. 6](#)

PRAKSIS

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende vildledende fødevareinformation

02.05.2024

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af indskærpelse i sag om vildledende fødevareinformation	31.10.2023
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afgørelse om markedsføring af kosttilskud: Fortolkning af sundhedsanprisninger og vildledning	31.08.2022
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Delvis stadfæstelse i sag om indskærpelse vedrørende mærkning i Nordfyns Kommune	04.05.2018

§ 11 Nævnets ophævelse og hjemvisning – når Fødevarestyrelsen tager fejl

Selvom nævnet i det store flertal af sager stadfæster Fødevarestyrelsens afgørelser, forekommer der ophævelser og hjemvisninger – særligt når der er anvendt forkert hjemmel, eller når begrundelsen er utilstrækkelig.

Forkert hjemmelsanvendelse: I [20/03224](#) ophævede nævnet en indskærpelse om sporbarhed, fordi Fødevarestyrelsen havde henvist til den forkerte artikel i fødevareforordningen – virksomheden var ikke anmodet om den type sporbarhedsoplysninger, som den indskærpede bestemmelse vedrørte.

Fortolkning af vildledningsbegreb: I [24/07192](#) ophævede nævnet oprindeligt en indskærpelse om flæskesvær med dansk flag, idet nævnet fandt, at flaget angav *færdigvarens* oprindelsesland (Danmark) og ikke ingrediensernes. Fødevarestyrelsen anmodede to gange om genoptagelse – begge gange forgæves.

Sundhedsanprisninger: I [22/04475](#) ophævede nævnet en indskærpelse om uspecifik sundhedsanprisning ("verdens mest undersøgte mælkesyrebakteriestammer"), da udsagnet ikke opfyldte definitionen på en sundhedsanprisning i anprisningsforordningens art. 2, stk. 2, nr. 5.

Frivillig fødevareinformation og personlige bevæggrunde: I [24/12155](#) ophævede nævnet en indskærpelse om en markedsføringsvideo for collagenprodukter, idet nævnet fandt, at personens udtalelser om sine bevæggrunde for at drikke collagen ("det handler for mig ikke kun om skønhed") ikke udgjorde *fødevareinformation* om produktets konkrete egenskaber.

Disse sager viser, at nævnet foretager en reel og selvstændig retlig prøvelse, selv i et område hvor stadfæstelsesprocenten er høj.

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afslag på genoptagelse af sag vedrørende indskærpelse om vildledning af fødevaremærkning	23.05.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afslag på genoptagelse af sag om vildledende fødevareinformation	26.02.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afgørelse om markedsføring af kosttilskud: Fortolkning af sundhedsanprisninger og vildledning	31.08.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af indskærpelse i sag om sporbarhedsdokumentation	28.05.2020

§ 12 Sammenfatning af centrale takeaways

Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis på fødevareområdet tegner et klart billede af et strengt, men forudsigeligt kontrolregime:

-

Kontroltidspunktet er afgørende – det er den retssikkerhedsmæssige grundpille i systemet. Virksomheder kan ikke efterfølgende "reparere" en konstateret overtrædelse.

- **Lederens fulde ansvar** efter EU-fødevarerforordningens art. 17, stk. 1, er det bærende princip. Ukendskab, IT-nedbrud, konsulentfejl, personalets manglende sprogkunderskaber eller ferie bortforklarer ikke en overtrædelse.
- **Indskærpelsen som mildeste sanktion** med lovbestemte følgekonskvenser (gebyrbelagte kontrolbesøg) efterlader nævnet med begrænset mulighed for at moderere resultatet – men nævnet kan præcisere eller begrænse indskærpelsens ordlyd.
- **Bagatelgrænsen for registrering** vurderes ud fra en helhedsvurdering af organisation og kontinuitet – ikke blot omsætningstal. Selv private personers madlavning til venner kan kræve registrering, hvis den markedsføres organiseret.
- **Smileyordningen** håndhæves absolut – link til findsmiley.dk er obligatorisk for alle virksomheder med hjemmeside, og vildledning om kontrolresultater (herunder brug af udgåede elitemærkater) sanktioneres.
- **Nævnet foretager en reel prøvelse** og ophæver afgørelser ved forkert hjemmel, utilstrækkelig begrundelse eller fejlagtig fortolkning af EU-reglerne – omend stadfæstelsesprocenten er markant højere end ophævelsesprocenten.

For bredere perspektiver på de nævnte delemner henvises til [/praksisoversigt/vildledende-markedsføring](#) (generel vildledende markedsføring) og [/praksisoversigt/groen-markedsføring-greenwashing](#) (greenwashing og miljøpåstande).

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Fødevarerkontrolbekendtgørelsen § 24	stk. 1	Fødevarerkontrolbekendtgørelsen § 25	
Fødevarerloven § 52	stk. 1	Fødevarerloven § 58a	stk. 1
Lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet § 8		Lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet § 17	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

36 afgørelser

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		36
29.04.2026	Stadfæstelse af indskærpelse om manglende registrering som fødevareraktivitet – skolens lærerværelse med daglig buffet	26/02850
07.08.2025	Stadfæstelse af indskærpelse i sag om manglende registrering som fødevareraktivitet	25/03512
17.06.2025	Stadfæstelse af indskærpelse i sag om manglende fremhævelse af allergen ingrediens	25/02561
23.05.2025	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om afslag på genoptagelse af sag vedrørende indskærpelse om vildledning af fødevarermarkering	22/06554

26.02.2025	Miljø- og Fødevareklagenævnets afslag på genoptagelse af sag om vildledende fødevareinformation	24/12155
03.02.2025	Miljø- og Fødevareklagenævnets afvisning af klage over indhold og offentliggørelse af kontrolrapport	25/00955
27.01.2025	Stadfæstelse af indskærpelse om manglende link til www.findsmiley.dk	24/09484
20.01.2025	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om markedsføring af D-dråber med økologisk olivenolie	24/09742
05.12.2024	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende uspecifik sundhedsanprisning på kosttilskud	24/07462
27.09.2024	Stadfæstelse af indskærpelse til botilbud om manglende registrering som fødevarevirksomhed	24/07496
26.09.2024	Indskærpelse om sporbarhedsdokumentation stadfæstes	24/05760
27.08.2024	Afvisning af klage over Fødevarestyrelsens indskærpelse vedrørende sygdomsanprisninger	24/08131
06.06.2024	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende vildledning om kontrolresultater via brug af elitesmiley	24/04501
08.05.2024	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende vildledning om kontrolresultater via brug af elitesmiley	24/02630
02.05.2024	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende vildledende fødevareinformation	24/03070
18.03.2024	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende manglende link til Findsmiley.dk	24/01711
21.02.2024	Botilbud skal registreres som fødevarevirksomhed	23/14260
21.02.2024	Botilbud skal registreres som fødevarevirksomhed	23/14266
30.11.2023	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende mangelfuld sporbarhedsdokumentation	23/12952
31.10.2023	Stadfæstelse af indskærpelse i sag om vildledende fødevareinformation	23/08205
31.08.2022	Afgørelse om markedsføring af kosttilskud: Fortolkning af sundhedsanprisninger og vildledning	22/04475
01.07.2022	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende manglende oplysning om allergener i kyllingeburger	22/05690
05.01.2022	Stadfæstelse af indskærpelse om krav om registrering af fødevarevirksomhed	21/13507
28.05.2021	Stadfæstelse af indskærpelser vedrørende mærkning af kosttilskud og vildledning	20/12136
27.05.2021	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om markedsføring af produktet [F1] – sundhedsanprisninger	18/01721
08.04.2021	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende manglende risikoanalyse	20/14697
02.02.2021	Stadfæstelse af forbud og påbud om mærkning af fødevarer i Frederikshavn Kommune	18/01612

22.01.2021	Stadfæstelse af indskærpelser vedrørende hygiejnisk indretning og rengøring af udstyr	20/9112
28.05.2020	Ophævelse og hjemvisning af indskærpelse i sag om sporbarhedsdokumentation	20/03224
01.05.2020	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende oplysning om allergene ingredienser	18/02647
02.10.2019	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende manglende fjernelse af elitemærkat	19/05029
24.09.2019	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende afbrydelse af kølekæde	18/01449
28.08.2019	Stadfæstelse af indskærpelse om registrering af fødevarevirksomhed	19/00722
13.08.2019	Stadfæstelse af indskærpelse i sag om manglende registrering af fødevarevirksomhed	18/01860
13.07.2018	Stadfæstelse af indskærpelse vedrørende markedsføring af kosttilskud	18/01744
04.05.2018	Delvis stadfæstelse i sag om indskærpelse vedrørende mærkning i Nordfyns Kommune	18/01741